

f. Eks. ventet, at de ekstraordinære Militærudgifter, som er en Følge af vore Neutralitetsforanstaltninger, vilde have andraget omtrent $3\frac{1}{2}$ Mill. Kr. maanedlig i det nu udløbne Finansaar, men det har vist sig, at de er blevet omtrent $4\frac{3}{4}$ Million, altsaa $1\frac{1}{4}$ Mill. Kr. mere. Ogsaa paa andre Omraader har Udgifterne været betydelige, saaledes som det fremgik af den højtærede Finansministers Redegørelse i Gaar.

Naar Finansministeren nu mener at maatte forlange et saa stort Beløb som 60 Mill. Kr., er det under den af ham nævnte Forudsætning, at det vil være rigtigt at indrette sig paa en Fortsættelse af den nuværende Tilstand i omtrent 1 Aar, og jeg maa give den højtærede Finansminister Ret i dette, ingen kan spaa, om Krigen vil vare saa længe eller ikke, men mig forekommer det rigtigt og forsynligt at belave sig paa en saadan Periode baade med Hensyn til de Dispositioner, som tages af Forsvarsministeriet, og ikke mindst med Hensyn til de finansielle Dispositioner. Sluttes Freden før, eller bedres Forholdene paa en Maade, man endnu ikke har Grund til at formode, saa meget desto bedre. Imidlertid er det sikkert, at det er en meget betydelig forøget Byrde, Staten i Fremtiden kommer til at bære som Følge af disse Laan, og den eneste Trøst, vi kan have — den er ganske vist kun fattig — er, at de Byrder, vi kommer til at bære, relativt set, kun er Smaating imod, hvad Evropas større Lande og ogsaa flere af de neutrale Stater kommer til at bære.

Hvad nu selve Laanet angaar, vil jeg sige, at jeg ikke ved, om det har været fremme i Finansministeriets Overvejelser at stifte i hvert Fald en Del deraf som udenlandsk Laan. Det er min Hensigt at foreslaa, at Lovforslaget henvises til et Udvalg, dog ikke med det for Øje, at Udvalget skulde behøve synderlig lang Tid til sine Overvejelser, jeg mener, at denne Udvalgsbehandling kun behøver at blive ganske kort, men der er altid, naar man staar overfor Statslaan, forskellige Forhold, som mere hensigtsmæssigt lader sig forhandle indenfor et Udvalg end i Tinget, og jeg anser det derfor for rigtigt, at faa en kort Udvalgsbehandling i Dag, som altsaa ikke skulde hindre selv en meget stærk Fremskyndelse af Lovforslaget. Der er da det Spørgsmaal, som passende bør behandles i et Udvalg, og som jeg formoder har været under Overvejelse, hvorvidt Tilvebringelse af en Del af Laanet skulde ske i Udlandet. Det er

ikke utænkeligt at gøre dette. Norge har gjort det i to Tilfælde, idet det først har optaget et engelsk og saa et amerikansk Laan. Det siger sig selv, at Vilkaarene bliver væsentlig strammere end de, hvortil et indenlandsk Laan kan faas, men der kan dermed være forbundet og er dermed forbundet visse Fordele, som er af væsentlig Betydning. Naar Valutakurserne stiller sig, som de gør, paa Dollars, og vi har saa store Indkøb at gøre, vil det kunne være af ikke uvæsentlig Betydning at sikre os et Beløb af amerikansk Valuta. Det kan maaske under den korte Udvalgsbehandling, som vi forhaabentlig faar, oplyses, hvorledes Ministeriets Overvejelser har været i saa Henseende, og om noget saadant kunde have været muligt nu, og om det, hvis Forholdene strækker sig ud over en længere Tid, end vi venter, kunde tænkes muligt i Fremtiden. Imidlertid indrømmer jeg, at det naturligste er at henvende sig til det indenlandske Marked. Navnlig vil det være der, man kan vente sig de billigste Vilkaar.

Imod de Vilkaar, som er opnaaede for dette Laan, kan jeg ikke have noget væsentligt at indvende. De er, hvad ogsaa den højtærede Finansminister gjorde opmærksom paa, væsentlig ugunstigere end de, hvortil det forrige Laan blev afsluttet. Der var med Afslutningen af det forrige Laan forbundet Forhold, som jeg ikke her skal vende tilbage til, men som jeg havde stærke Indvendinger at gøre imod. Man tømt nemlig for en længere Tid Livsforsikringsanstaltternes Beholdninger til Udlaan til Kommuner og til private. Her henvender man sig til det almindelige Laanemarked, noget, jeg allerede, da vi forhandlede om det forrige Laan, mente var heldigt, hvorfor jeg heller ikke her kan gøre nogen Indvending derimod. Og naar man skal henvende sig til det almindelige Laanemarked, vil man neppe kunne vente en bedre Kurs og i det hele bedre Vilkaar end dem, der her bydes. En Rente af 5 pCt. og en Kurs af 99 er, som Forholdene ligger omkring i Europa, ikke ugunstige Vilkaar. Naar man ser hen til, at England maa laane til $4\frac{1}{2}$ pCt., og ser, hvilke Laanvilkaar England i øvrigt har haft, og hvorledes det er gaaet de øvrige neutrale Lande, vilde det være ubilligt i nogen videre Grad at kritisere de strammere Vilkaar, som vi denne Gang har maattet gaa ind paa.

Jeg finder den foreslaaede Mellemsform mellem egentlige korte Statsbeviser og et Obligationslaan efter den ældre